

Praedium Coöperatie u.a.
t.a.v. G. Stoffelen
Maurick 1
5261 NA Vught

Belfeld, 15 oktober 2015

Vleermuizen- en kerkuilenonderzoek bij Houthandel van Dal te Esbeek

door: Hans Hovens en Toon Rijkers
in opdracht van: Praedium Coöperatie u.a.

Inleiding

Praedium Coöperatie begeleidt de herinrichting van een locatie in Esbeek aan de Lage Mierdseweg 10, 12 en 14a in Esbeek. Op deze locatie is een houthandel aanwezig, die wil uitbreiden. Tevens wordt er een agrarisch bedrijf gesaneerd en omgezet naar een recreatieve locatie. De voorgestane ontwikkelingen betreffen in totaal:

- De bouw van een woning in agrarisch gebied, buiten het bestaand bouwvlak. (bedrijfswoning recreatieve historische houtzagerij).
- De bouw van een loods van circa 2.000 m² in agrarisch gebied, buiten bestaand bouwvlak.
- De bouw van een historische houtzagerij van circa 800 m² op bestaand agrarisch bouwvlak.
- De verplaatsing van een woning op bestaand bouwvlak van het houtbedrijf naar een locatie buiten het bestaand bouwvlak. (bedrijfswoning Lage Mierdseweg 10 wordt gesloopt, nieuwe woning aan de Hoogeindsestraat).
- Natuurontwikkeling op circa 12.000 m².

Om bij de herinrichting rekening te houden met beschermde natuurwaarden, heeft Praedium Coöperatie ecologisch adviesbureau Faunaconsult een flora- en faunaquickscan (Hovens en Hovens, 2015) laten uitvoeren. Hieruit bleek dat er in het noordelijk deel van het plangebied (zie figuur 1) verschillende mogelijk strenger beschermde natuurwaarden aanwezig waren, die nader dienden te worden onderzocht. Het gaat om:

- een te slopen woning met mogelijk verblijven van de laatvlieger, grootoorvleermuis en/of gewone dwergvleermuis;
- een roestplaats of nest van de kerkuil in een te slopen schuur (holte met braakballen en kerkuilen);
- vaste vliegroutes van verschillende soorten vleermuizen.

Praedium Coöperatie u.a. heeft Faunaconsult vervolgens opdracht gegeven de aanwezigheid van deze zaken nader te onderzoeken. Dit rapport geeft de bevindingen daarvan weer.

Werkwijze

Het voorkomen van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied is onderzocht met behulp van een heterodyne vleermuisdetector (Pettersen D100). Hierbij werden de duur van het onderzoek, het startmoment en het aantal onderzoeksronden bepaald aan de hand van het

vleermuisprotocol (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus et al., 2013). Van lastig te determineren soorten zijn met behulp van een time-expansion detector/recorder (Tranquility 3) geluidsopnamen gemaakt, waarvan vervolgens het sonogram op de computer is geanalyseerd.

Verder is de status van de holte, waarin tijdens de flora- en faunaquickscan (Hovens en Hovens, 2015) twee volwassen kerkuilen en braakballen werden aangetroffen, in de avond van 14 juli 2015 nogmaals geïnspecteerd op de aanwezigheid van eierschalen of jonge kerkuilen.

Tabel 1. Onderzoeksgegevens per vleermuisronde (2015)

datum (avond/ochtend)	onderzoeker	minimum- temperatuur	weersomstandigheden
12 juni, avond	Toon Rijkers,	21 °C	droog, licht bewoekt, windkracht 1 Bft
14 juli, avond	Hans Hovens	16 °C	overwegend droog (soms heel lichte motregen), windstil
06 september, ochtend	Toon Rijkers	10 °C	droog, half bewoekt, windkracht 1-2 Bft
27 september, avond	Toon Rijkers	12 °C	droog, onbewoekt, windkracht 0 Bft

Resultaten

Figuur 1. Het onderzoeksgebied en de aangetroffen vaste rust- en verblijfplaatsen. Rode stip = kerkuilenroestplaats; gele pijlen = vaste vliegroute gewone dwergvleermuis.

Tijdens geen enkele ronde werden zwermende, uitvliegende en/of invliegende vleermuizen waargenomen. Vrijwel alle ronden werden enkele gewone dwergvleermuizen waargenomen (alleen op 6 september vlogen er geen vleermuizen). Verder werd op 12 juni en 27 september een overvliegende laatvlieger waargenomen. In de avond van 14 juli vlogen circa 10 gewone dwergvleermuizen langs de bomen in het plangebied. Hier bevindt zich een vaste vliegroute van de gewone dwergvleermuis (aangegeven met 2 pijlen in figuur 1).

Op 14 juli zat er een volwassen kerkuil in de holte van het plafond van de te slopen schuur. Eieren, jonge kerkuilen of iets dergelijks bleken echter afwezig te zijn, evenals een nestkom. Omdat dit op 4 juni 2015 evenmin het geval was (Hovens en Hovens, 2015), kan worden aangenomen dat de holte fungeert als kerkuilenroestplaats, maar niet als nest.

Conclusies

Vleermuizen: vaste vliegroute behouden

In de te slopen woning bevinden zich geen zomer-, kraam-, of paarverblijven van vleermuizen, winterverblijven zijn waarschijnlijk eveneens afwezig. Met de sloop hoeft daarom verder geen rekening met vleermuizen te worden gehouden.

De in figuur 1 met gele pijlen aangegeven (laan)bomen fungeren als vaste vliegroute voor de gewone dwergvleermuis. Deze laanstructuur dient als zodanig te worden behouden. Het is wel mogelijk enkele bomen te kappen, als er te allen tijde maar een minimumafstand van 30 meter tussen de bomen onderling aanwezig blijft.

Kerkuilen: verlies roestplaats mitigeren

De holte in het plafond van een van de te slopen schuren (zie figuur 1) fungeert als roestplaats voor de kerkuil en zeker niet als nest. Met de sloop van de schuur hoeft dus verder geen rekening met het broedseizoen van de kerkuil te worden gehouden.

De sloop van de schuur betekent het verlies van een roestplaats van de kerkuil. Het is daarom noodzakelijk de in de flora- en faunaquickscan¹ (paragraaf 2.2) aanbevolen mitigatie uit te voeren, onder begeleiding van een ecologisch deskundige: er dienen op korte termijn twee kerkuilnestkasten te worden geplaatst.

Literatuur

- Hovens, J.P.M. en G. Hovens. 2015. Flora- en faunaquickscan Lage Mierdseweg 10, 12 en 14a te Esbeek. In opdracht van Praedium Coöperatie u.a. Faunaconsult, Belfeld.
- Gegevensautoriteit Natuur, Netwerk Groene Bureaus en Zoogdiervereniging. 2013. Vleermuisprotocol 2013, versie 27 maart 2013.

¹ Hovens, H. en G. Hovens. 2015. Flora- en faunaquickscan Lage Mierdseweg 10, 12 en 14a te Esbeek. In opdracht van Praedium Coöperatie u.a. Faunaconsult, Belfeld.